

MARIBOR

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1.—

TABOR izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno na pošti D 10.—, za ino-
zemstvo D 18.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkasnico D 10.—.
Inserati po dogovoru.

Naroda se pri upravi "TABORA"
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posamezne številke: Na-
vadne Din —50, ob ne-
deljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mari-
boru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priložje, desno. Tele-
fon št. 24. ŠHS poštnoštevilni za-
kaz št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Rokopisi se ne vračajo.

Leto: III.

Maribor, četrtek 6. aprila 1922.

Številka: 79.

Sestanek v Rapallu.

Dva dni pred otvoritvijo genovske konference se sestanejo v Rapallu naš ministrski predsednik Pašić, zunanji minister Ninčić z eksperti, med katerimi se nahaja tudi ravnatelj ljubljanskega »Jutra«, dr. Kramer ter italijanski ministrski predsednik de Facta, zunanji minister Schanzer ter italijanski eksperti. Na tem sestanku se bo razpravljalo o končoveljavnih določil glede izvedbe rapallske pogodbe. Italija bi prišla očividno rada čistih rok v Genovo, zato je tudi inscenirala ta sestanek. Še to je tudi neurejeno razmerje med njo in vedno državo, bi lahko slabo vplivalo na reševanje raznih vprašanj genovske konference; neizpolnjene obveznosti bi jo lahko spravile v slabo luč. Zato je čisto umevno, da bosta gg. de Facta ter Schanzer pokazala v Rapallu vse polno dobrohotnosti, da bosta zelo pomirljiva ter bosta končno sklenila z našimi zastopniki tudi vsestransko zadovoljiv sporazum. Ta sporazum bo za Italijo na genovski konferenci nekaj spovedni listek. Z njim bo dokazala lahko vsemu v Genovi za stopanemu svetu, da se je skesala in oprala vseh grehov, storjenih nad našo državo — in svet bo verjel.

Da pa je vse to le komedija, to mo-
ta že takoj na prvi pogled spoznati vsakdo, ki količkaj pozna Italijo in njeno politiko in diplomacijo. Radovedni smo, če se tega zaveda tudi naša delegacija? Italija rabi ta sporazum, ker brez njega ne more v Genovo; ko bo minila genovska konferenca, ga ne bo rabila več in zato ga tudi ne bo izvedla, kajti izvedba bi pomenila za Italijo nič več in nič manj nego prelom s svojimi dosedanjim kurzum v svetovni politiki in diplomaciji. Da postane to bolj jasno, je treba samo ozreti se malo nazaj v prošle in novejšje čase. Ker pa je prejšnje verolomstvo Italije dovolj znano vsakomur, ki količkaj pozna njeno zgodovino, se hočemo omejiti samo na nekatera njena verolomstva najnovejšega časa. Prejšnji ministrski predsednik Bononi ter finančni minister de Nava sta podpisala finančni sporazum z Reko za prednjam v iznosu 20 milijonov lir. Reka bi imela porabiti ta predujem za ojačenje in saniranje svojega gospodarstva, zato si je, naravno, od tega predujma veliko obetala. Toda ta dogovor je ostal le na papirju. Reka še do danes ni prejela po pogodbi ji zagotovljenega predujma. Se več, ko je Italija prevzela v svoje roke reške železnice ter pristanišča in ko je dne 20. oktobra lanskega leta odpotoval Zanella na povabilo v Rim, da se razgovori glede posojila, so mu italijanski diplomati mesto izvršitve dogovora predložili v potrditev sprejem dolga v znesku 100 milijonov lir, to je svota, katero je perabila Italija za osvoboditve in varovanje Reke. Inako je Italija sklenila z Zanello sporazum glede svobodne ureditve Reke ter odpotegnitve italijanskih čet — sporazum je ostal neizvršen. Mesto odtegnitve čet, je poslala Italija na Reko še nove in mesto mirne svobodne ureditve Reke je pripravila fašistovski puč. Če Italija ne izpolnjuje dogovorov sklopljenih s svojo italijansko sestro Reko, kako naj potem pričakujemo, da bo izpolnila one, sklopljene z nami ali katero drugo državo?

Ze Bismarck je rekel, da so vse politične pogodbe, sklenjene z Italijo, le enostranske, to je, da se s strani Italije ne izvršujejo. Povedal pa je tudi vzrok. In ta vzrok tiči v tem, da ima v Italiji glavno in odločilno besedo ulica. Oni element, ki danes obvlada ulico in sledi teza tudi rimske politiko, pa

Naša delegacija za sestanek v Rapallu.

ZM Beograd, 5. apr. Naša delegacija za rapallski sestanek je sledeča: minister za zunanje zadeve dr. Ninčić, prideljeni eksperti Velja Popović, načelnik v min. predsedstvu, Boško Gistić, načelnik v min. za zun. zadeve in Milivoj Gavrilović, sekretar v min. za zun. zadeve. Dr. Ninčić bo v Rapallu razpravljal z italijanskim ministrom za zu-

nanje zadeve Schanzerjem o izvedbi rapallske pogodbe. V diplomatskih krogih so mnenja, da bo naša delegacija na italijanski predlog glede ponovne razprave o rapallski pogodbi odgovorila z željo po reviziji pogodbe, ki bi mogla povzročiti takšno rešitev raznih še neodločenih vprašanj, ki bi zadovoljila v Beogradu in v Rimu.

Italija izprazni tretjo cono?

ZM Beograd, 5. apr. Z ozirom na predstoječi sestanek naših in italijanskih delegatov za genovsko konferenco, na katerem se bodo vršila pogajanja o izvedbi rapallske pogodbe, je italijanska

vlada za razčiščenje vprašanja med obema delegacijama določila rok osmih dni, tekem katerih je pričakovati definitivno izpraznitev od Italijanov še zasedenih krajev.

Pašić pojde v Genovo še-le po Veliki noči.

ZM, Beograd, 5. aprila. Včerajšnja »Tribuna« poroča, da se Pašić ne udeležiti posvetovanj v Genovi. Razlaga se to s tem, da neće v genovskih posvetovanjih, ki se bodo najprej bavila

z ruskim vprašanjem, staviti svoje osebnosti v ospredje. Ni pa izključno, da odpotuje Pašić v Genovo po Veliki Noči, da se udeleži nadaljnjih posvetovanj.

Pred konferenco v Genovi.

Varnostne odredbe talijanske vlade za genovsko konferenco.

DKU London, 4. aprila: »Times« poročevalce sporoča iz Genove, da je italijanska vlada ukronila vse potrebno, da prepreči za časa konference vse nemire in demonstracije. Zadnje dni je bilo nad 100 sumljivih elementov aretiranih. Število straž in detektivov so je znatno pomnožilo. Komunistične in socialistične organizacije so izjavile, da ne bodo prirejale nobenih demonstracij, če ne bodo k temu izzivane. Govori se, da bodo italijanski komunisti dostavili ruski delegaciji posebno rdečo gardo, ki bo štutila ruske delegate za časa bivanja v Genovi.

Stališče francoske vlade glede sklepov konference.

DKU Pariz, 4. aprila. Kakor se govori v tukajšnjih parlamentarnih krogih, se je danes ministrski svet posvetoval o modalitetah udeležbe genovske konference ter je sklenil, da se

Madžarska nota glede reparacij.

DKU Budimpešta, 4. aprila. — (Madžarski brzojavni dopisni urad). Madžarska vlada je dne 13. marca odgovorila na noto reparacijske komisije, v kateri je zahtevala, da naj Madžarska izvozi gotovo število živine. V odgovoru se opozarja na to, da postaja gospodarski položaj Madžarske dan za dnem težavnejši. Izročitev zahtevane živine bi katastrofalno vplivala na madžarsko gospodarstvo. Zato pa mora madžarska vlada priznati, da ni mogoče ustreči zahtevam reparacijske komisije. Vlada bi pa kljub temu skušala iskati pot, kako bi izpolnila te zahteve, če bi zavezniki nudili Madžarski izdatnejšo pomoč, da bi bila nevarnost gospodarske katastrofe odstranjena in če bi dovolili Madžarski kredit. Tej noti je bila priložena spomenica o finančnem položaju Madžarske.

Francoska zbornica odklonila znižanje vojaške službene dobe.

DKU Pariz, 4. aprila. Zbornica je danes razpravljala o zakonu vojaških novincev. Ministrski predsednik Poincaré se je izjavil proti predlogu Benazeta, da naj se zniža službena doba na 12 mesecev. Izjavil je, da je v sedanjem položaju in v svrhu zagotovitve miru znižanje službene dobe od dosedanjih 18 mesecev na 12 mesecev nemogoče. Zbornica je predlog Benazeta s 314 proti 227 glasovom odklonila

pooblasti francoska delegacija le v toliko, da sprejme na konferenci stavljeni predlogi in sklepe samo ad referendum. Po mnenju francoske vlade morajo imeti na konferenci storjeni sklepi za vlade le značaj priporočitve, nikakor pa ne smejo vladam nalagati kakih obveznosti.

Schanzerjeve izjave o konferenci.

DKU Rim, 4. aprila. V zunanjem odboru je minister za zunanje zadeve Schanzer poročal o pripravah za genovsko konferenco. Na konferenci se bodo osnovale štiri komisije in sicer za rusko vprašanje, za finančne, trgovske in prometne zadeve, v katerih bodo zastopane vse države. Nadalje je pojasnil, kakaj se na konferenco niso povabile Turčija, Gruzija in Črnagora (?). V nadaljnjih izjavanjih je izjavil, da nota, ki se je poslala Nemčiji, ne predstavlja ultimata, temveč zahteva samo ureditev proračuna. Italija za sleduje na genovski konferenci mirovno politiko in omejitvev oboroževanja (!) v svrhu vpostavitve evropskih finane.

Iz češkoslovaške narodne skupščine.

DKU Praga, 4. aprila. Narodna skupščina je danes sprejela proti glasom Nemcev, slovaške ljudske stranke in komunistov zakonski načrt, ki določa, da se na Slovaškem in v Podkarpatski Rusiji veljavni madžarski zakoni izmenjajo z zakoni, ki so v veljavi na Češkem.

Velika železniška nesreča.

DKU Kalkuta, 4. aprila. (Reuter). Včeraj zvečer je poštni vlak proti Pandjebu skočil s tira. Nesreča se je zgodila 174 milj od Kalkute. Lokomotiva in 6 vagonov je padlo čez precej visoko pobočje in se razbilo. Bilo je mnogo mrtvih in ranjenih, med njimi več Evropejcev. Govori se, da so nesrečo povzročili stavkajoči železničarji.

Borza 4. aprila.

Zagreb, deviza: Berlin 101—106, Milan 1710—1715, ček 1710, London 1430—1445, Newyork ček 320—323, Pariz 2900—3000, Praga 626—630, Švica 6300—6350, Dunaj 430—440, Budimpešta 39.25—40, Varšava 9.25—9.75, dolarji 317—318.50 češke krone 603—615, 20 K v zlatu 1000, napoleoni 1025, švicar. franki 6200—6250, lire 1650—1700.

Beograd, devize: London 359—359.50, Pariz 740, Newyork 81.50, Ženova 1570, Milan 428—430, Praga 156, Berlin 25.50—25.75, Dunaj 1.075—1.12, Bukarešta 62,

so fašisti. Preko fašistov službena Italija ne more in — tudi noče, saj ve, da ravno na tej odvisnosti od ulice bazirajo vsi njeni uspehi. Vselej, kadar je mednarodni pritisk sili k izvršitvi te ali one pogodbe, ali te ali one odločitve, se zateče sama k ulici. In ulica opravi svoje. »Obstoj Italije je ogrožen, ako se ne ugodi ulici« — in svet se uklone. To igro je igrala Italija že od nekdanj, igrala jo je tudi za časa pariške mirovne konference ter jo igra istotako danes glede Reke in naša država. Moč ulice pa je v Italiji ravno sedaj, po zadnjih reških dogodkih izredno velika, tako da ni nikakih izgledov, da bi sedanja italijanska vlada »smela« biti energična, pa bilo to le v taki meri kot je bila Giolittijeva tedaj, ko je nastopila proti D'Annunziu. Radi tega je prazna nada onih naših krogov, ki pričakujejo od sedanjega predstoječega sestanka v Rapallu kako definitivno ureditev izpraznitve tretje dalmatinske cone ter baroške luke. Italija rabi sporazum z nami, kakor že omenjeno, le za Genovo in ko ga ne bo več rabila, to je po genovski konferenci, ga bo vrgla med stare papirje, kot je vrgla vse poprejšnje.

Boj Italije za Baroš, Reko in tretjo cono je važnejši, nego si naša javnost predstavlja. Od tega boja je v veliki meri odvisna usoda vsega italijanskega Primorja, osobito Trsta, pa tudi Benetk in močne postavke v italijanskem narodnem gospodarstvu. Narodnost, katero propovedujejo fašisti in katero naglašajo oficijelno tudi službena Italija, je le krinka, ki naj bi zakrtila pravi namen, ki je popolnoma gospodarski. Italija hoče ubiti Reko, zato da onemogoči konkurenco Trstu, ki bi v tem slučaju ogrozil tudi usodo Benetk. Isto velja za Zader in tretjo cono Reka se ne sme urediti, Baroš ne sme postati sposoben za promet. Vsa trgovina srednje Evrope, severne Jugoslavije, Avstrije, Češkoslovaške in Madžarske se mora koncentrirati v Trstu. Doslej so se ta prizadevanja Italije sijajno obnesla, zato ni verjetno, da bi spremenila kurz ter pričela z novim, ki bi postal lahko riskanten. In vendar leži ves uspeh te italijanske politike le v naših rokah in le v naši nepodjetnosti in neumni zaverovanosti v pogodbe in pogajanja se ima zahvaliti za to, da gre njena setev v klasje. Če ni Italiji do italijanske Reke, bi tudi nam ne smelo biti do jugoslovenskega Sušaka. Ako zahtevajo višji državni interesi, potem se ne sme pomišljati, ampak, čeprav s težkim srcem, žrtvovati Sušak in Baroš. Med Bakrom in Senjem imamo dovolj prikladnih mest, kjer bi se dalo zgoditi z ne provoljimi stroški primerno pristanišče. Železniška zveza med bašarsko postajo in tem pristaniščem bi ne bila težka, stala bi primeroma jako malo. Če nimamo mi dovolj kapitala za zgradnjo te luke in tega dela železnice, pozovimo na sodelovanje Češkoslovaško. Dovoljimo ji, da si sama z nami vred zgradi pristanišče, ki postane lahko skupna last obeh držav. Zvežimo Maribor s Karlovcem, ali Bratislavo z Zagrebom in in tok prometa bo šel nemoteno iz Češkoslovaške, Avstrije, Madžarske ter severne Jugoslavije v to novo pristanišče. Dajmo tem zalednim državam vse ugodnosti do skrajnih mej. Reko z Barošom in Trst pa pustimo svoji usodi — neizbežnemu poginu. Čemu vse brezplodna pogajanja z verolomno Italijo? Čemu ves brezuspešen boj za Reko in Baroš, katerega ne bomo imeli, niti v najboljšem slučaju, popolnoma sami v oblasti in od katerega bodo imeli, če postane naše morško izhodišče za severni del države, največ dobička ravno Italijani? V naših rokah leži ključ za najhujše mašče

vanje, ki ga je kdaj in ga še bo doživela verolomna Italija. Uporabimo ga, dokler je še čas in dokler ne bo prepozno. Rapalske in podobne sestanke pa pustimo.

Manifestacija češko-slovaško-jugoslovenske misli.

Maribor, 5. aprila.

Siroči se je vršil v Narodnem domu propagandni večer Češkoslovaško-jugoslovenske lige v Ljubljani, katerega je aranžiral tukajšnji poverjenik Lige g. dr. A. Reisman. Iz Ljubljane sta dospela generalni konzul republike Češkoslovaške g. dr. Otokar Beneš in kot zastopnik Liginega predsednika Trillerja njen odbornik g. dr. Janko Marr. Ljubljanska gosta sta dospela s tržaškim brzovlakom, zapustila Ljubljano v dežju in pozdravila Maribor v siju popoldanskega solca. Bojazen, da bo vreme vplivalo na uspeh propagandnega večera, je v trenutku izginilo. Gosta sta izkoristila par uric, ki so jima bile na razpolago, za izlet v srec naše bodoče industrije in gospodarskega napredka, v Falo, kjer sta obkudovala tamošnje elektrarno.

Ob 20. uri je bila velika dvorana Narodnega doma natlačeno polna. Presenečljivo lepa udeležba je pričala, da ima mariborsko občinstvo polno umevanje za zblizanje med obema narodoma. Po pravici so pozneje omenjali govorniki, da je mariborsko slovenstvo že po tradicijah vezano s Čehi in da se v Mariboru že dolgo izvajajo Legine ideje, kajti med tukajšnjimi Čehi in našimi domačimi krogi vlada najpristnejše razmerje in živahno sodelovanje v vseh panogah narodnega in kulturnega dela.

Prireditelj je otvoril in vodil g. dr. Reisman. V svojem pozdravnem govoru je omenjal prijateljske vezi, ki so že od nekdaj vezale dva naroda in ki se morajo sedaj še poglobiti. Treba je, da se med seboj vedno dobro poznamo, da si gledamo kot odkriti prijatelji, ki ne poznajo sebičnosti, odkritih oči iz obraza in obraz in računamo v danini razmerami. Tu pa ima vršiti ogromno delo češko-slovaško-jugoslov. liga, katere potrebo smo občutili tudi tukaj v Mariboru. Na to pozdravi oba gosta iz Ljubljane, zlasti pa izvanredno marljivega in inicijativnega delavca na polju zblizanja, odličnega zastopnika bratske države na naših tleh, g. gen. konzula dr. Beneša.

Burno pozdravljen nastopi g. dr. Beneš, govori v češkem jeziku o nalogah Češkoslov.-jugoslov. lige, se spominja medsebojnih stikov v preteklosti, zlasti sodelovanje češke in slovenske delegacije v dunajskem parlamentu. Ti stiki pa niso bili sistematični in je Legina naloga, da jih poglobi in razširi. Posebno zahvalo in priznanje je izrekel mariborskim Čehom, ki so vedno delovali po intencijah, ki jih sedaj zasleduje Liga in jih prosil, da zdaj podpirajo to skupno organizacijo. Na to je govoril slovensko in dopolnil svoja izvajanja o smotrih Lige in njeni

dejanski potrebi za razvoj kulturnega in gospodarskega življenja.

Za njim je govoril v istem smislu g. dr. Janko Hacin in sporočil pozdrave ljubljanske Lige, izražajoč svoje presenečenje in veselje, da kaže Maribor toliko zanimanje za to idejo. Pozove občinstvo, naj zakliče možu, kateremu je posvečen današnji večer, prezidentu Masaryku trikratni »živijo«. (Navdušeno sprejeto.)

Za tem je bil oficijalen del končan. Dvorana je postala temna in skioptikon je kazal občinstvu momente iz življenja prezidenta Masaryka, ki jih je razlagal g. dr. Pivko. Z napetostjo smo sledili njegovo pot iz kovačnice na prestol onih Habsburgov, v katerih službi je bil njegov oče grajščinski kočijaš. To je bila pot boja, dela in truda pot velikega značaja in genija, ki je prinesla narodu toliko neprecenljivih sadov.

Prireditelji je odlično sodelovalo pevsko društvo »Drava«, ki je otvorile večer s pesmijo »Byvali Čechové« in »Lepo našo domovino«, zapelo vmes par lepih pesmi, večer pa zaključilo s krasno »Buči morje adrijskoe«.

Po prireditvi se je vršil v restavraciji Narodnega doma prijateljski sestanek, ki ga je vodil dr. Reisman in na katerem se je razpravljalo o vprašanju, ali naj se ustanovi v Mariboru podružnica ali pa samostojna Liga. Po kratki debati, v katero sta posegla gg. dr. V. Sernee in Fr. Bureš, je bilo sklenjeno, da se ustanovi podružnica. Izvolil se je tričlanski pripravljalni odbor, ki naj pripravi vse potrebno. — Temu odboru pripadajo gg. dr. Reisman, Fr. Bureš in Božidar Borko. — Vrstili so se zanimivi govori, v katerih se je naglašala potreba medsebojnega zblizanja z raznih vidikov. Govorili so gg. dr. Hacin o praktičnem delu podružnice, dr. Rosina o raznih momentih, ki so nas zblizevali v preteklosti, zlasti o politični šoli, v katero smo hodili Slovenci k Čehom, dalje o potrebi ožjih literarnih stikov itd. Burno pozdravljen je govoril tudi g. dr. Beneš. Tajnik ljubljanske trgovske in obrtne zbornice g. Mohorič je govoril o gospodarski strani zblizanja zlasti z ozirom na znano anketo v Pragi. Na to se je g. dr. Pivko v češkem jeziku zahvalil g. generalnemu konzulu.

Sestanka se je udeležilo mnogo tukajšnjih Čehov. Tako je bil ta večer res lepa in dostojna manifestacija češko-slovaško-jugoslov. bratstva. Naj bi rodila obilo sadu!

Politične vesti.

* Iz narodne skupščine. Na žarkovi seji narodne skupščine je bilo na dnevnem redu več interpelacij. Predsednik je prečital proteste meščanstva v Pančevu proti italijanskim nasiljem na Reki. Minister dr. Krstelj je odgovarjal na vprašanje posl. Milana Pribičevića glede zapuščin naših ljudi v Ameriki.

* Hrvatska vlada na Dunaju. Beograjska »Politika« doznava iz Dunaja, da se osnuje v kratkem tamkaj »hrvatska vlada«. Hrvatski emigranti so zaprosili baže avstrijsko vlado že za do-

Vprašanje utrujenosti je pestalo v zadnjem času eno izmed prvih poglavij delo ne higijene. V tovarnah, pri stavbah, na poljih, v uradih in v šolah so izvršili celo vrsto razsežnih poskusov, da bi izmerili moč mišičevja in sposobnost živcev v različnih odmorih in za različnih delovnih čas. Večina poskusov je pokazala jasno, da kratki in večkratni delovni odmori mnogo bolj osveže moči kot pa dolg odmor po daljši delovni dobi.

To spoznanje je bilo povod, da so velika ameriška podjetja, hoteli izkoristiti kar najbolj delavčeve moči, prva ustanovila obsežne oddelke, v katerih se delavci in uradniki osvežujejo med odmori. Predvsem omenjam prekrasne jedilnice daytonske tovarne za računske stroje, v katerih delavstvo in uradništvo udobno in mirno opravlja svoje kosilo. Po kosilu grede nekateri na igrališče, drugi se v prostorni kinematografski dvorani izobražujejo s poučnimi filmi, tretji pa se zabavajo ob zvokih lastne delavske godbe. Na bližnjem jezeru imajo svoje plavarske in veslarske klube. Tu prirejajo slavnosti in zabave. Rekreativni oddelek se trudi, da bi z osveževanjem delavčevih delovnih sil izkopal kar največji dobiček

voljenje, da bi smela ta »hrvatska vlada« zasedati na avstrijskem teritoriju.

* Madžarski legitimisti na delu. — Madžarski legitimisti so se sestali h konferenci in sklenili, da smatrajo Karlovega sina Otona madžarskim kraljem pod imenom Otona II. Razširili so v tem smislu plakate, ki jih je pa vlada dala zapleniti.

* Nova italijanska propaganda gl. de Reke. »Slobodna Tribuna« prinaša iz Beograda informacijo o novi propagandi, ki izhaja iz krogov, bližnjih italijanskemu poslanstvu. Lansira se misel, da bi se med nami in Italijo sklenil sporazum po sledeči formuli: Reka Italiji, Zadar in dalmatinski otoki Jugoslaviji; v Skladu jugoslovensko-albanski, na Reki jugoslovensko-italijanski konzorcij na daljši rok. Na pripombo z naše strani, da bi moral Skladar pripasti Jugoslaviji, če pripade Reka Italiji, in da nam morajo pripasti tudi istrski otoki, se odgovarja z italijanske strani, da se da o vsem tem razgovarjati.

* Dr. Benešev ekspoz. V odseku češko-slovaškega parlamenta za zunanje zadeve je imel 4. t. m. min. preds. dr. Beneš obširen ekspoz. katerega glavni momenti so: Genovska konferenca se ne more baviti z mirovnimi pogodbami, difference v reparacijskih vprašanjih so zadeva prizadetih držav. Glavni problem regeneracije Evrope je rekonstrukcija Rusije in vzpostavitev stikov z njo. Češkoslovaška si glede Rusije pridržuje prosto roko. Tretja velika naloga genovske konference je vzpostavitev zvez med poprej sovražnimi državami. Na rekonstrukciji Evrope bo Češkoslovaška z vso energijo sodelovala. Izjavlja, da je konsekventen nasprotnik sovjetskega režima v Rusiji, ki je nedemokraten, demokratičen in krivičen.

* Francozka zbornica proti Avstriji. Francozka zbornica je odklonila predlog o kreditu 55 milijonov za Avstrijo, češ, da je taka pomoč zaman, ker se v Avstriji ne šteti in ne gospodari racionalno.

* Rusi in Mala antanta. Ruski politik in parlamentarec V. V. Šulgin je izjavil dopisniku »Prager Presse« o razmerju bodoče Rusije do Male antante: »Rusija bo morala ne glede na svoj režim in ustavo ostati v ozkih stikih z industrijskimi državami, zato pa prideta za nas v poštev predvsem Poljska in Češkoslovaška. Zapadne države so nam predaleč, bližje sta nam navedeni državi. Ugotoviti pa moram: Razmerje Rusije do Poljske je bolešno in treba bo mnogo dela, predno bo postalo zdravejšo. Ozdravljenje pa je mogoče, ker sta Poljska in Rusija, ena kot industrijska in druga kot agrarna država tesno navezani druga na drugo in ker gre zgolj za mejni spor. Istotako bolno je naše razmerje do Rumunije ali pa še bolj, ker so tu nasprotja še večja. S Češkoslovaško nas vežejo veliki gospodarski interesi, z Jugoslavijo skoraj nobeni, zato pa nas spajajo tem tesnejše politične vezi.

* Problem ruske emigracije v Jugoslaviji. V. V. Šulgin odgovarja v

za tovarno. Okoli tovarne se je razvilo vrtno mesto, kakaj uprava je izvršila do skrajnosti svoj rekreativni program. Nedeljsko delo delavcev v lastnih vrtovih je odpravilo pondeljkovega »mačka« in dalo ljudem najboljšo nadomestilo za nedeljsko popivanje.

Treba je omeniti rekreativni program, ki pa je izvedla širom Amerike YMCA in YWCA (društvo krščanskih mladih mož oz. žena). Društvo je uredilo plavarne, zimska kopališča, telovadišča, igrališča in podeželske tabore za vse sloje prebivalstva.

Tudi skautske organizacije so mnogo pripomogle k ureditvi okrepčevanja v počitniškem času. Drugače se pač dela v demokratični Ameriki, koder je telesno delo čast, kot pa v Evropi, iz katere še vedno niso izginile stare aristokratske tradicije.

Pri nas je skautlag privilegij mladine — tam za Oceanom pa cvete neorganizirano skautstvo ki je postalo bistven del pojma amerikanizem.

Okoli jezer, rek, v gozdovih in po planinah rasto cela počitniška mesta z lastno samoupravo, v katerih ne prebiva zgolj organizirana mladina, marveč tu

»Prager Presse« na vprašanje o položaju ruskih emigrantov v Jugoslaviji. Položaj je v splošnem dober. Razmerje so sicer različne, ali biti moramo se seli, da smo našli zavetišče v Jugoslaviji in hvaležni za njeno gostoljubje. Po vsem, kar smo doživeli in zlasti pri postopanju z nami v Carigradu, nam je bivanje v Jugoslaviji velika olajšava in ne bomo nikdar pozabili na njo. Med nami so seve zelo različni ljudje in tudi simpatije so različne. Mogoče je, da ta ali oni bolj simpatizira z Nemci kot pa s katerim drugim narodom. Kar se tiče monarhistične ideje, sem mnenja, da zamore na Ruskem edinole monarh. vlada vzpostaviti mir in red. Samo ob sebi je umevno, da ne moremo najti na pr. v Franciji nobenega umevanja za našo monarhistično misel in da so nam v tem oziru nemški monarhisti bližji. Popolnoma izključeno pa je, da bi mi monarhisti konspirirali proti Jugoslaviji. Mi smo bili prvi, ki smo pozdravili vojno za osvobodjenje Srbije in mi smo največ storili za njo. Nemci so med zasedbo Južne Rusije pokazali, da znajo vzdrževati red in so zapustili najlepše spomine. Zato bomo morali skrbeti, da ostanemo v interesu Rusije v najboljših odnosih z Nemčijo. Tako Šulgin. Ta izjava kaže na to, da 1. med ruskimi emigranti v Jugoslaviji prevladuje monarhistična smer; 2. da se monarhistična emigracija naslanja dejansko in moralno na nemške monarhiste. Kaj pomeni za Evropo in za osvobodjene narode obnavitev nemškega monarhizma, o tem si je na jasnem vsako, kdor pozna politično ozadje. Značilno je, da so monarhistični emigranti s simpatijami spominjajo na nemško okupacijo južne Rusije. Kakor znano, je bila ta okupacija Rusom le toliko v korist, v kolikot je zaščitila ruske veleposelnike.

* Mongolska republika. »Chicago Tribune« poroča iz Tokija, da se je s pomočjo moskovske vlade ustanovila mongolska republika.

Dnevna kronika.

— Protestno zborovanje slovenskega trgovstva v Ljubljani. V pondeljek dne 3. t. m. se je vršilo v Ljubljani protestno zborovanje trgovstva iz cele Slovenije. Za predsednika je bil izvoljen g. Dragotin Hribar. Kot govorniki so nastopili g. Ivan Jelačin, ki je metropolitno navajal glavno vzroke sedanjega položaja rastoče draginje, ki jo je povzročil predvsem padec naše valute, zvišanje carine in taks ter vedno občutnejši davki. Kritiziral je nadalje načrtin pobijanja draginje, ki zadene v prvi vrsti malega trgovca. Predsednik trgovskega gremija v Mariboru gosp. Vilko Wejcl je poročal o davčnih bremenih ter protestiral proti temu, da se uvajajo v Sloveniji novi davki na podlagi srbskega davčnega sistema ter zahteval izenačenje davčne zakonodaje. V imenu obrtnih zadrug je poročal g. E. Franchetti. Stvarno je skušal narodni poslanec g. dr. Vekoslav Kukovec pojasniti finančno politiko vlade, ter objektivno predočiti dejanski položaj, toda nekateri zborovalci so govor-

rodbine bogatašev, delavcev in uradnikov, ki žive v prirodi primitivno a svobodno življenje.

A hiše so večinoma lesene konstrukcije, krite s platnenimi rjuhami: imajo kuhinjo, spalnico z verando in vrtec krog sebe. Za New-Yorkom na morskem obrežju je celo počitniško mesto, ki ima tudi svoj vodovod.

Spominjam se na pokojnega profesorja otroškega zdravljenja v New-Yorku, dr. Piska, ki nam je s posebnim navdušenjem pripovedoval o svojem vsakodnevem potovanju h kanadskim jezerom. Od zadnje železniške postaje je bil moral z rodbino ves dan potovati peš k temu oddaljenemu letovišču. Koliko ljubezni je bilo v njegovih spominih na skautsko življenje! S ponosom nam je zatrjeval, da tam ne zvone telefoni, ne prihaja časopisje in tudi ne hrup velikega mesta. In vendar ni mogel mirovati. Zbirke njegove hčerke, pričajo o tem. Počitniško dobo je izkoristil ne samo za okrepčevanje, temveč tudi za vzgojo svojih otrok.

(Lonec vrtil)

M. U. dr. Karel Driml:

Kako najkoristneje izrabimo prosti čas?

Na to, po obsegu in razsežnosti široko vprašanje, lahko odgovorimo prav na kratko.

Počitek služi temu, da bi si mišice in možganske celice, ki se vsled navadnega dela utrudijo, zopet opomogle in pridobile novih moči za nadaljnje delo. Radi tega pa moramo obrniti svoje mišljenje na druge skupine možganskih centrov in pozvati na delo one mišice, ki več ali manj mirujejo pri našem vsakdanjem delu. Na ta način bomo ne samo odstranili znamenja utrujenosti, ampak bomo tudi dosegli telesno in duševno ravnotežje, katerega ruši vsako monotono delo.

Ob počitnicah ne moremo popolnoma mirovati ne duševno in ne telesno, ker se misli ne dajo ustaviti, telesno pa je potrebno neprestano gibanje, da lahko vrši normalne življenske funkcije.

Gre zgolj za vprašanje, v kako strugo naj napeljemo nikdar mirujočo ljudsko energijo, da bi ne uhajala drugam in morda celo preplavila obalo.

Pouk češkega jezika za Sokolstvo. Jugoslovenski Sokolski savez priredi za brate in sestre, ki se hočejo priučiti češkega jezika več tedenski tečaj. Počeloval bo univerzitetni profesor brat Fr. Burian. Pozivljamo vse brate in sestre, ki se hočejo udeležiti tega tečaja, da se prijavijo v pisarni Jugosl. Sokol. Saveza do 15. aprila t. l. Druge podrobnosti bodo pravočasno objavljene.

o Godba k prostim vajam članic za I. jugoslov. vsesokolski zlet je izšla ter se naroča pri Jugoslov. Sokol. Savezu. Cena izvodu je 10 Din.

Zanimivosti.

Zločinska družba »Brocholichi«. — Morilec sestrice angleškega kralja. Po celni mesecu zasledovanja, se je končno te dni posrečilo francoski policiji, da je prišla na sled mednarodni vlomilski in razbojniški družbi, znani v kriminalnem svetu pod imenom »Brocholichi«, ki je celo leto dni ogrožala južno Francijo, osobito kopaljšča na Rivieri. Ravno pred mesecem dni, dne 6. marca krog 18. ure, se je vstavil pred nekim najelegantnejšim marsejleskim hotelom luksuriozni au-

tomobil. Potniki so se namestili v hotelu ter naročili večerjo. Lastnici hotelu in njeni hčerki pa se je zdel eden izmed potnikov sumljivo znan; pred kakimi tremi leti je stanoval v istem hotelu nek popolnoma temu podoben moški, ki je potem na čuden, misteriozno način izginil. Po njegovem odhodu pa so odkrili veliko tatvino izvršeno v hotelu, katere izvršitelja niso mogli najti. Lastnica je radi tega naskrivaj telefonično obvestila policijo o tej čudni podobnosti novega gosta z onim starim. — Policija je res prišla, toda ko so jo gosti zagledali, so se spustili takoj v tek, zbežali so na presto ter dalje preko parka Salette. Razvila se je prava borba. Roparji so bili oboroženi s samokresi ter so streljali; istotako so streljali tudi policisti. Streljanje je trajalo kake pol ure, končno pa se je posrečilo roparjem izginiti. O avtomobilu, s katerim so se pripeljali in katerega so na begu pustili, se je dognalo, da je bil ukraden v Canesu nekemu Amerikanca. V njem se je nahajal samokres ruskega izvora ter stara obrabljena bluza. Policija je razbojnika zasledovala dalje, toda komaj sedaj po enem mesecu se ji je posrečilo izslediti dva v Toulou. To sta

brata Caselli, Italijana, znana mednarodna zločince. Tretjega zločince so prijeli skoro istočasno v Pradehi, imenuje se Canaveso ter je istotako Italijan ter mednarodni lopov. Vsi trije so pripadali družbi »Brocholichi«, katere »šef« Brocholichi sam, je pobegnil ter ga doslej še niso našli. Na vesti imajo nebroj umorov in vlomov.

Pred nekaj dnevi so poročali časopisi, da so našli v najelegantnejšem hotelu v Londonu, v hotelu »Spanzer« mrtvo sestrice angleškega kralja lady White. Imela je le majhno ranico na sencu, ki je pričala, da jo je bil morilec vdaril z nekim topim orodjem. O zločinu samem ni bilo ne duha ne sluha; tudi znaka ni bilo nobenega, po katerem bi se dalo uvesti zasledovanje. Izgledalo je torej, da bo zločin ostal za vedno nepojasnjen. Toda londonska policija, ki je gotovo najboljša na svetu, je vendarle našla morileca. Najprej je zaslišala hotelsko osebje, nihče razen osemnajstletnega sluga Jacobyja ni vedel povedati nič važnega, le ta je pripovedoval policiji, da je usodne noči slišal v sobi umorjene neke moške glasove. Pri ponovnem zaslišanju pa se je izkazalo, da Jacoby ne

priča dosledno, ampak da se ta druga njegova izpoved močno razlikuje od one prve. Radi tega so ga zaslišali še enkrat. Toda ta tretja njegova izpoved je bila zopet drugačna nego prvi dve. Policiji se je zdelo to sumljivo zato je Jacobyja aretirala, ter vtaknila v zapor kot osumljenca, da je sam, ali pa v družbi še koga drugega umoril lady White. Ko je bil Jacoby v zaporu, pa je sam brez obotavljanja priznal, da je on — morilec. Povedal je tudi, da jo je umoril s tem, da jo je z batom udaril v senca. Bat so potem res tudi našli med drugim hotelskim orodjem. Kakor se v kriminalističnih londonskih krogih sodi, je mladi Jacoby že po svojem rojstvu obremenjen z zločinskimi nagnjenji, zato se posebno psihijatri zanimajo za ta slučaj. Zalkaj je Jacoby izvršil umor nad lady White, je policijska tajnost, o kateri ni doslej izvedel še noben londonski reporter, dasiravno so rayno londonski reporterji znani kot ljudje, ki jim ne uide nobena skrivnost. Tajnost se čuva očitno radi tega, ker je bila umorjena sestrice samega kralja. Namiguje pa se seveda mnogo, predvsem, da je bila umorjena v ednošajih z mladim slugom.

GOSPODARICH SVETA.

Avtor: ... Spisal: Karl Figdor, Prevajal: R. R. (Dalje.) (49)

Visoko nad Rečoni leži prekrasen, star grad. Krog njega razprostirajo svoje košate veje prastara drevesa. Pod njem vse do reke se razteza krasen park. Na stopnicah, ki vodijo na dvorišče stoji roko v roki Mavda in Allan. Mavda je še vedno lepa, leta, ki so pretekla niso pustila na njenem obrazu skoro nikakih sledov. Mir in sreča sta napravila njen obraz še lepši in ljubeznivejši, kakor je bil poprej. Iz njenih oči odseva čista neskajljena dobrota. Na osvetlo, katera jo je nekoč gnala preko morij in dežel, iskati zaklad, je že popolnoma pozabila. Postala je dobrotnica človeštva in o njenih dobrih delih govori vsi svet. »Pojdi!« reče ter se nasloni na Allanovo roko. Allan se smeje vesel in zadovoljen, kakor otrok, ker ji pripoveduje o svojem čudežnem delu, ki mu tako lepo uspeva. V tem prijetnem pogovoru stopita spremljena od zvestih ljubljencev psov, skozi nizka, obokana vrata v senčnat park.

»Še nekaj časa in moje delo bo končano! Da niso ljudje še nikdar poprej prišli na to idejo! Napram mojemu stroju bo brez moči vsak oklep in podlegelji bode vsak še tako velik top. Treba bo le z roko pritisniti na aparat in raztopila se bo vsaka kovina na večjo daljavo, kakor jo doseže tudi največji dandanašnji top.

»Moj najdražji!« vzklikne Mavda ter mu ovije obdujudoč ga roke krog vratu. — Globoko v parku skrita stoji visoka zgradba iz železa in stekla, katero je bil dal zgraditi Allan za svojo delavnico. V njej stoji skrbno pred očmi nepoklicanev skrit stroj, ki naj bi osvobodil svet nadaljnjih vojen; velikanska železna konstrukcija, nad katero visi samo sedež za službujočega inženirja. Pred sedežem je na železen stebel pritrjena kretalna deska. Preko nešteti železnih drogov, žic in kabljev se dvigata dva ozka teleskopu podobna stožca iz lesketajočega se jekla, katerih spodnji del je pritrjen na okroglo vrtilko.

Preko vsega stroja od spodaj navzgor vodijo ozke stopnice. »Dovoli mi iti gor!« prosi Mavda. Mavda prosi toliko časa, da premaga Allanove pomisleke; dovoli ji končno ter ji sam previdno pomaga navzgor po ozkih stopnicah. »Sedaj pazi, Mavda,« reče Allan, ko dospeta na visoko stojišče. »Oba stožca sta napravljena iz najboljšega jekla ter se zmoreta avtomatično dvigniti še za mnogo metrov višje. Stožca se premikata na horizontalni kretaji, ki jo vidiš tu spodaj. Razdalja med njima se da poljubno zmanjšati ali pa povečati. Predno prične stroj delovati je treba stožca, iz katerih izžareva velikanska električna sila, ki na kilometre daleč raztopi kovine, naravnati horizontalno in vertikalno pravilno. Upam, da se mi bo posrečilo končno celo uravnava na oddaljenost in objekt urediti avtomatično. Potem bo zadostovalo že par kretanj, da bom na desetine kilometrov raztopil vsako kovino, katero bom hotel pokvariti.

»Sedaj pazi!« Allan pritisne na par na deski še nahajajočih gumbov.

Mavda vzklikne od začudenja, kajti nad njo se odpre kakor od čarobne roke dvignjena naenkrat na levo in na desno velika iz železa in jekla zgrajena streha. Stožca se nenadoma iztegneta daleč tja ven preko strehe kakor dva velikanska dolga prsta ter se odmakneta eden od drugega.

Ko sta zopet v Mavdini sobi izroči sluga Mavdi ravnokar iz glavnega mesta dospelo pismo. Mavda se nasmehe, ko ga prečita. V »Akademiji človečanstva« praznujejo njeni petnajstletni jubilej. Ravnatelj mi piše, da tokrat ne morejo praznovati to brez mene. Vsi pričakujejo, da se vsaj ob tej priliki prikažem iz moje samote zopet enkrat med svet. Kaj misliš, ali naj grem? »Ako ne bo trajalo predlogo...« meni Allan. »Mene zadržuje delo, toda mladeniči, katere vzdržuješ imajo končno vendar le pravico spoznati enkrat svojo skrivnostno dobrotnico. Neprijetno golovo ne bodo iznenadeni.« Allan prime Mavdino roko ter jo poljubi. »Ako meniš —« reče Mavda, »potem grem.«

V veliki in krasni skupini hiš, s prostornimi dvoranami, s svetlimi delavnicami, učilnicami in kabinetmi, ki stoji zunaj pred glavnim mestom sredi tihih parkov in vrtov, valovi živahno življenje. Množica mladeničev, katere so bili Mavdini agenti pripeljali iz vseh delov sveta, da jih tu nadarjene, toda revne vzgoje z vsemi sredstvi, katera more nuditi denar za predbojevnike novega časa, je na delu, da okraši za Mavdin sprejem, kolikor najdostojnejše veliko dvorano akademije. Sedaj bodo končno vendarle videli ono žensko, kateri se imajo zahvaliti za vse in katero v svojih sanjah tako obušujejo in spoštujejo. Saj jih je ona rešila pomanjkanja in trpljenja, laži in znoter ter jih pripeljala na pot resnice in samoznaranja. Kakor pravilica se jim je zdelo vse to, ko so vstopili prvič v to veliko dvorano, katero sedaj krasi za njen sprejem. Vse je mogoče tu doseči, samo zaslužiti je treba. Nikogar se ne sili, nikomur se ne vtepa brez usmiljenja v glavo samo suho vodo, ampak vsakega se vzgaja posebej in z ljubeznijo. Največji učenjaki in najboljši vzgojitelji sveta obkružujejo duše teh dečkov, ne da bi pačili, kakor to delajo druge dandanašnje šole. Zunaj pod starimi drevesi v parku jim pripovedujejo neenjak o čudežih znanosti; v velikih modelnih dvoranah se jim razkriva čudežen svet tehnike.

Vzgraja pa se jih tudi telesno, kajti le v zdravem telesu živi tudi zdrava duša. Moč in sposobnost do odločnosti se goji tu prvič, kajti le močni in odločni ljudje lahko dosežejo v življenju uspehe in zadovoljnost.

Pred vrati zgradbe se prikaže ravnokar oddelek dečkov jahajočih na konjih. Pred njimi jaha vitez mladenič. Njegov obraz je ves zardel od nagle ježe. Njegove modre oči zro žareče v svet. Pred stopnicami zadržati svojega konja.

»Po njo pojdemo!« zakliče z glasnim glasom v dvorano. In potem odjaha četica v divjem diru po gladki cesti vodeči proti mestu.

Daleč zunaj po cesti drvi Mavdin avtomobil proti »Akademiji človečanstva.« Takrat se nenadoma prikaže levo in desno izza grmovja četica mladih jahajočev. Z gotovo roko zadrž mladeniči svoje konje. Šofer pritisne prestrašen na zavoro. Jezdci obkrožijo avtomobil.

»Hura!« kriknejo mladeniči ter dvignejo čepice. »Mi smo prvi! Živela naša mati!«

»In: Živijo, živijo, živijo! odmeva po planoti... Kakor kraljica spremljana od svojih vitezov stopi Mavda v hišo, katero je zgradila za svoje gojence. In potem stoji v veliki dvorani obdana od stoglavne množice in ne ve kako bi odgovarjala na vsa ta vprašanja mladeničev, ki se drug drugemu nevoščljivo gnetejo krog nje.

»Mene je pogledala!« »Meni je dala roko!« Z mnoj je govorila!« kriče vsi vprek. Le s trudem napravi ravnatelj končno mir, da lahko začne s svojim pozdravnim govorom. Komaj je ravnatelj dokončal, ko se prerine skozi množico drugih k Mavdi oni mladenič, ki je bil poprej jahal na čelu čete, ki ji je bila prišla naproti.

»Gospod ravnatelj gotovo ne bo hud, ako si dovolim spregovoriti par besed in tovariši se gotovo tudi ne bodo jezili, saj hočem govoriti v njihovem imenu. Naša skrivnostna mamica je končno vendarle enkrat med nami in prvič imamo sedaj priliko storiti, to kar smo si že dolgo želeli namreč zahvaliti se ji, kar nam je dobrega storila. Mi, ki smo si sedaj tu prijatelji, smo prišli z vseh strani neba. Nikoli poprej se nisimo videli in vendar smo danes kakor ena sama družina. Tako veliko in lepo je življenje, ki nas čaka. Kakor skozi čarobni svet gremo naproti bodočnosti, v katero smo zrla nekoč tako skrbipolno in boječe. Kakor nepopisno lepa pravilica je vse to. Dvigajo nas nevidne skrivnostne roke. Tam v daljini je nekoč, ki nam je napravil vse to in ki dan in noč misli na nas. To je naša dobra mamica, ki je storila vse to samo zato, ker smo pokazali, da hočemo postati dostojni udje človeške družbe ter da hrepenimo storiti nekaj velikega za naše bližnje. In sedaj je ta naša dobra mamica med nami! Tovariši drugače, se ji za vse to, kar je za nas dobrega storila, nemoremo zahvaliti kakor s tem, da se potrudimo, da postanemo nekoč res to, kar pričakuje. Tovariši, toliko sreče in solnce sploh ni, kolikor ji ga mi želimo. Zato vzkliknite tovariši tako glasno kakor le morete: »Naša mamica naj živi!«

(Dalje prihodnjak)

Glavni urednik: Radivoj Rehar. Odgovorni urednik: Rudolf Ozim.

Dražba. Pri podpisani tvrdki se prodaja v petek 7. aprila ob 16. uri dva zaboja svetilk na oblastveno dovoljeni dražbi. Interesenti se uljudno vabijo. Prvo jugosloven. transp. d. d. Naslov: Cilenšek, Zrin-Schenker & Co., Maribor, skega trg 6. 514 2-1

Lepo nagrado dam onemu, ki mi pripomore do večje delavnice v mestu ali v predmestju. Meljska cesta 16. 515

Zahtevajte povsod 'TABOR'!

Izdelovatelj testenin (Teigmeister) oziroma delovodja za tovarno testenin (izdelovanje makarona i. t. d.) 485 2-2 se išče za takojšen vstop. Isti mora biti popolnoma samostojen pri izdelovanju in sušenju testenin, kakor tudi zanesljivo izvežban pri vseh v to stroko spadajočih strojih. Ponudbe s sliko in prepisi spričeval je vpslati na „Union“, paromlinsko dioničarsko društvo, Osijek.

Stavbeno podjetje Accetto in drugovi družba z o. z. MARIBOR :: vogal Frančiškanske in Wildenrainerjeve ulice :: MARIBOR se priporoča. Cene zmerne. Postrežba točna in solidna. 460

Mala oznanila. Kupim prežo za kopiranje pisem. Ponudbe pod »Preša« na upravo lista. 516

Pređa se kompletna ključavnica čarska delavnica za 7 do 8 moči. Vprašati v trgovini Albert Vicel, Glavni trg. 517

Na prodaj: Postelja zimnica, nočna omarica z marmornato ploščo. Ob železnici št. 10, II. nadst. 510 2-2

Ne pozabi naročnino!